

УВАРОВА К.В., студентка, Дніпропетровський національний
університет ім. О.Гончара

ЧАЙКА Ю.М., канд. екон. наук, доцент, Дніпропетровський
національний університет ім. О. Гончара

ВПЛИВ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Для досягнення більш динамічного економічного розвитку регіонів і України в цілому, подолання бідності та підвищення добробуту громадян органи влади можуть покладатися не тільки на внутрішні, а й на зовнішні ресурси. Найбільш ефективним для забезпечення економічного зростання ресурсом є прямі іноземні інвестиції (ПІІ) тобто міжнародні інвестиції, здійснені резидентами в одній країні з метою реалізації своєї довгострокової зацікавленості в підприємствах іншої країни. ПІІ створюють нові виробничі потужності, робочі місця і сприяють розвитку експорту з країни, отже, виступають потужним рушійним чинником розвитку економіки, що вкрай актуально для України.

Аналіз динаміки світових потоків ПІІ в Україну свідчить про їх безперервне зростання див. рис. 1. Упродовж 1995-2012 рр. загальний обсяг ПІІ зріс понад у 100 разів, а на одного громадянина України з 94 до 775,3 дол. США.

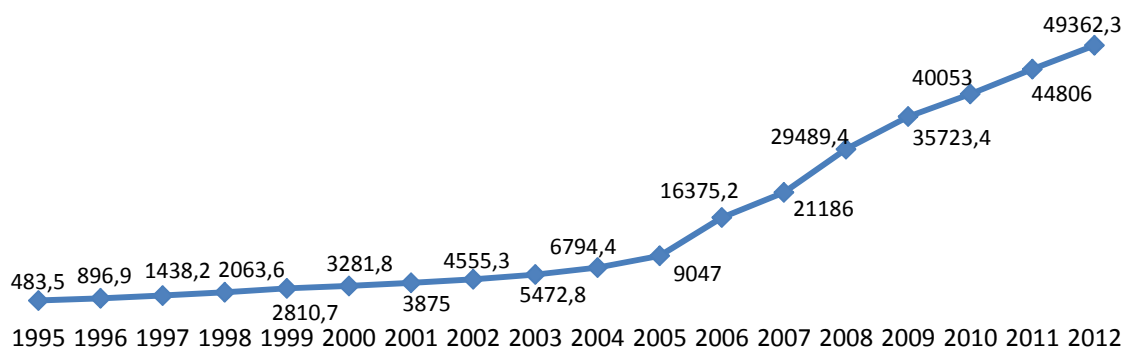

Рис.1. Динаміка світових потоків ПІІ в Україну, млн. дол. США [1]

Переважна частина прямих іноземних інвестицій в економіку України спрямовується у промисловість (31,4%), в тому числі на переробну промисловість (19,4%), фінансову та страхову діяльність (26,6%), оптову та роздрібну торгівлю, ремонт автотранспортних засобів (12,2 %), операції з нерухомим майном (7,5%), професійну наукову та технічну діяльність (5,9 %), інформацію та телекомунікації (3,7 %) [1].

Найвищі темпи зростання обсягів прямих іноземних інвестицій у 2013 році відмічені у виробництві неметалевої мінеральної продукції (обсяг ПІІ зріс на 370,6 млн. дол.), харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (на 292,0 млн. дол.), у металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів (на 245,1 млн. дол.), у хімічній та нафтохімічній промисловості (на 181,9 млн. дол.) [1].

В 2013 році до вітчизняної економіки надійшли інвестиції зі 123 країн світу, при цьому 83% від їх загального обсягу забезпечили десять найбільших країн-інвесторів: Кіпр (33,06%), Німеччина (11%), Нідерланди (9,7%), Російська Федерація (6,8%), Австрія (5,7%), Великобританія (4,34%), Британські Віргінські острови (4,33%), Сполучені Штати Америки (2,54%), Франція (0,26%), і Швейцарія (0,21%) [1].

Зростання обсягів ПІІ та країн-інвесторів сприяють підвищенню конкурентоспроможності вітчизняних підприємств, оскільки інвестиції спрямовуються на оновлення основних фондів та започаткування нових технологій виробництва, сприяють оновленню матеріальної бази виробництва, навчанню персоналу, зменшують проблему безробіття.

До основних аспектів впливу ПІІ на економіку України слід віднести:

1. Створення нових робочих місць.
2. Розвиток і передачу технологій. Залучення ПІІ дає можливість використовувати передові іноземні або впроваджувати нові вітчизняні технології виробництва.

3. Створення сприятливих умов для вітчизняних постачальників сировини, оскільки іноземні інвестори, як правило, зацікавлені у використанні місцевих постачальників з метою оптимізації транспортних витрат.

4. Підвищення кваліфікації місцевої робочої сили.

5. Забезпечення притоку іноземної валюти. ПІІ можуть стати ключовим джерелом іноземної валюти, якщо країна має низький рівень заощаджень.

Незважаючи на визначені позитивні тенденції зростання ПІІ, слід зазначити, що їх обсяги є недостатніми. У структурі капітальних інвестицій України кошти іноземних інвесторів складають трохи більше 2%.

Для активізації процесів іноземного інвестування доцільним є розробка та впровадження наступних кроків:

1. Оцінка інвестиційних потреб регіону, проведення його аудиту. Глобальні та регіональні тенденції ПІІ демонструють хто, де, чому інвестує, і допоможуть визначити перспективні галузі. Необхідно визначити й слабкі сторони, загрози для регіону країни, його основних конкурентів.

2. Пошук інвесторів за галузевою та географічною ознакою. Розробка списку галузей, що охоплює галузі, які вже працюють у регіоні або країні, галузі, які працюють у конкуруючих чи схожих регіонах. Вибір країн-інвесторів, які цікавляться такими галузями.

3. Розробка маркетингового плану розвитку. Визначення перспективних країн-інвесторів, необхідних змін в штатній структурі, бюджеті та фінансуванні на найближчі роки, заходів для залучення інвесторів.

Список літератури:

1) Статистика прямих іноземних інвестицій по регіонам та галузям України. Визначення країн-інвесторів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>